

(ламина), ламинит, контурит, серия от слоеве, пласт. Подробно са описани типове текстурни, а най-вече косата и градиционната слоестост и техните разновидности. За първи път в нашата учебна седиментоложка литература са описани изчерпателно типове флиш в светлината на съвременните представи за цикличната седиментация и серията *Wolfe*. В този раздел авторът привежда и оригинални резултати от свои изследвания от различни райони на България. Илюстрациите към този раздел са подбрани умело и сполучливо. Те в голяма степен ще облекчат усвояването на материала от студентите. Следва да се отбележи и това, че по детайлност и прецизност на изложението този раздел е на първо място. Това отразява, от една страна, както интересите на автора към текстурния и структурния анализ, така и продължителните му полски изследвания, посветени на тези проблеми. Значително място в ръководството е отделено на биогенните компоненти. Тук илюстративният материал е изключително авторски и предимно по материали от изследвания в нашата страна. Приведените данни в този раздел обаче имат преимущественно справочен характер, тъй като в по-голямата си част тези изследвания са трудно осъществими лабораторно в студентския практикум по седиментология.

Разделът за скалообразуващите минерали (най-голям по обем — 35%) има изключително справочен характер. В него са приведени най-важните оптични константи за диагностика на минералните видове, допълнени с оригинални ключови таблици, част от които са авторски.

Съвсем кратко в ръководството са изложени

някои данни за ихнофосилите, генетичните диаграми, скалата на Крумбайн, някои количествени методи при интерпретацията на данните от изследванията на структурите в микроскопски препарати и от ситови анализи и др. Добре застъпени в ръководството са методите за изследване на морфологията на зърната, придружени от ключови таблици и авторски изследвания. От важно методическо значение са схемите за макро- и микроскопско описание на седиментни скали на примери от уникални в геоложко отношение обекти в България. Като сериозни слабости в ръководството следва да бъдат указани следните: уравненията на регресия, цитирани по Фридман (1962), нямат универсален характер и по-скоро са частен случай; приведените формули за изчисляване на коефициентите на разпределение по размера на зърната не са допълнени с нужните разяснения по използването им; в тези части от ръководството, където авторът излага методи с изчисляване по формули, не са използвани числени примери: количествените методи като цяло са застъпени само епизодично. Разделът за описание на скалообразуващите минерали има неоправдано голям обем. В заключение следва да се отбележи, че авторът си е поставил една трудна задача, да напише първото у нас практическо ръководство по седиментология. Задача, която А. Султанов е решил успешно, като се има предвид значението, което има ръководството за оформянето на професионалния облик на бъдещите седиментолози и геолози практики.

Мирослав Ал. Йорданов

Оловно-цинковите находища в България

Представената книга е от 260 страници, съдържа 72 фигури, 9 таблици и 510 заглавия използвана литература. Авторите на монографията са: Р. Димитров (научен редактор), Б. Кольковски, Д. Манев, Л. Нафтали, О. Малинов, М. Стойнова, С. Мънков, В. Бресковска, В. Гергелчев, Б. Манева, П. Бонев, Д. Димитров, П. Замфирова, Й. Минчева-Стефанова, Н. Обретенов, Д. Оканова.

В монографията са представени резултатите от изследванията на оловно-цинковите находища, извършени през последните три десетилетия. Написана е от голям колектив научни работници и геологопроучватели.

Структурно монографията е съставена от девет глави, увод и заключение. Основните въпроси, разгледани в книгата, са проблемите, свързани с металогенното райониране на страната, характеристиката на оловно-цинковите райони и на промишлените рудни формации и рудни полета. В заключителната IX глава са

дадени критериите за прогнозиране и перспективите за търсене на оловно-цинкови орудявания у нас.

В първите две взаимно свързани глави са разгледани проблемите на металогенното райониране на България и е направена кратка характеристика на основните рудни райони и металогенни зони. Оригиналният текст се допълва с две информативни таблици: „Рудоносни и рудни формации в структурно-металогенните зони на Балканидната нагъната система и Родопския масив“ и „Оловно-цинкови рудни формации в България“.

Основната част от монографията включва глави III — VIII. По рудни формации са разгледани промишлените рудни полета. Загледано, на съвременно научно ниво са изложени въпросите на геоложкия строеж и структурата на рудните полета, морфологията и вътрешният строеж на рудните тела, етапите и стадните на минералообразуването, особеностите на ми-

нералния състав, температурите на минералообразователния процес, околорудните хидротермални изменения, зоналността, факторите за локализация на орудяванията и генетичните особености. Особено ценни са данните за абсолютното време на орудяванията.

Описанията, характеристиките и изводите на авторите са сполучливо илюстрирани и подкрепени с многобройни таблици, фотоснимки и микрофотографии. Някои от рудните полета, като Маджаровското, представляват уникален случай в природата по богатството на минералния си състав. Тук хлорсулфосолите са доказани за първи път в света, а сребробисмут-селеновата минерализация в отношение на минералния си състав няма точен аналог в света. Общо в Маджаровското рудно поле са установени досега около 170 минерала и минерални разновидности, от които 50 са супергенни.

В заключителната IX глава „Критерии за прогнозиране и перспективи за търсене на оловно-цинкови орудявания в България“ са разгледани критериите за прогнозиране, методиката за съставяне на средно- и едромасщабни прогнозни карти и основните насоки на бъдещи търсещи и проучвателни геолого-геохи-

мични работи. Серioзен опит за използване на геоложката информация за прогнозиране е разработената от редактора на монографията таблица: „Критерии за прогнозиране на основните минерални типове оловно-цинкови орудявания в Централнородопския руден район“, значението на която излиза извън рамките на указания регион.

Издадената монография представлява ценен и оригинален труд, разглеждащ особеностите на оловно-цинковите находища у нас. Тя ще се ползва с интерес както от проучвателите на тези находища, така и от младите бъдещи геолози-рудари. За последните книгата е един чудесен подарък, написан на високо научно ниво, съдържащ дълбоко осмислена геоложка информация, и би могла да стане една от настолните книги, посветени на нашите интересни и многообразни рудни находища. По мнението на рецензента монографията ще предизвика научен и професионален интерес и сред геолозите рудари от съседните страни и Европа. Книгата се нарежда сред най-добрите трудове, посветени на оловно-цинковите находища, локализиращи в алпийската част на стария континент.

Хр. Стойков